

USTAWA

z dnia ..... 2007 r.

**o zwrocie podatku akcyzowego zapłaconego z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego
albo importu samochodu osobowego**

Art. 1. Ustawa określa zasady zwrotu części podatku akcyzowego zapłaconego z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego albo importu samochodu osobowego, w okresie od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 30 listopada 2006 r., na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 29, poz. 257, z późn. zm.¹⁾), zwanego dalej „zwrotem akcyzy”.

Art. 2. 1. Zwrot akcyzy przysługuje osobie fizycznej, osobie prawnej i jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, która w momencie występowania o jej zwrot jest właścicielem samochodu osobowego, którego nabycie wewnątrzwspólnotowe albo import miało miejsce po upływie 2 lat kalendarzowych od jego produkcji, wliczając rok produkcji jako pierwszy rok kalendarzowy oraz poniosła ciężar zapłaty podatku akcyzowego z tytułu:

- 1) nabycia wewnątrzwspólnotowego, zwanej dalej „nabywcą wewnątrzwspólnotowym” albo
- 2) importu, zwanej dalej „importerem” albo
- 3) nabycia samochodu osobowego na terytorium kraju, zwanej dalej „nabywcą na terytorium kraju”, jeżeli część akcyzy nie została zwrócona nabywcy wewnątrzwspólnotowemu albo importerowi.

2. Zwrot akcyzy przysługuje tylko jeden raz w odniesieniu do danego samochodu osobowego, z zastrzeżeniem art. 3 ust. 4 i art. 6 pkt 2.

Art. 3. 1. Kwotę zwrotu akcyzy ustala się według następującego wzoru:

$$Z = a - n$$

gdzie:

Z - oznacza kwotę zwrotu akcyzy,

a - oznacza podatek akcyzowy zapłacony z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego albo importu samochodu osobowego,

n - oznacza podatek akcyzowy zawarty w cenie samochodu osobowego zarejestrowanego na terytorium kraju ustalany:

- dla samochodów osobowych o pojemności skokowej silnika powyżej 2000 cm³ zgodnie z wzorem:

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 68, poz. 623, z 2005 r. Nr 160, poz. 1341 oraz z 2006 r. Nr 169, poz. 1199.

$$n = (\text{średnia wartość rynkowa samochodu: } 1,22 : 1,136) \times 0,136$$

- dla pozostałych samochodów osobowych, zgodnie ze wzorem:

$$n = (\text{średnia wartość rynkowa samochodu : } 1,22 : 1,031) \times 0,031$$

2. Średnią wartością rynkową samochodu osobowego jest wartość samochodu osobowego ustalana na podstawie obowiązującej na rynku krajowym, w miesiącu zapłaty podatku akcyzowego z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego albo importu samochodu osobowego, średniej ceny samochodu osobowego zarejestrowanego na terytorium kraju tej samej marki, modelu, roku produkcji, wyposażenia oraz o przybliżonym stanie technicznym, co nabyty wewnątrzspółnotowo albo importowany samochód osobowy, od którego zapłacono podatek akcyzowy z tytułu jego nabycia wewnątrzspółnotowego albo importu.

3. Kwota zwrotu akcyzy podlega zwrotowi, w przypadku gdy wartość wyrażona literą Z, określona w ust. 1, jest liczbą większą od zera.

4. Podmioty, o których mowa w art. 2 ust. 1, które otrzymały zwrot akcyzy w kwocie niższej niż wartość wyrażona literą Z, określona w ust. 1, mogą ubiegać się o zwrot tej różnicy.

Art. 4. Zwrot akcyzy następuje:

- 1) w trybie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.²⁾) dotyczących nadpłaty, z zastrzeżeniem art. 7 - w przypadku nabywcy wewnątrzspółnotowego albo importera;
- 2) na wniosek o zwrot akcyzy - w przypadku nabywcy na terytorium kraju.

Art. 5. 1. Wniosek o zwrot akcyzy, o którym mowa w art. 4 pkt 2, powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko nabywcy na terytorium kraju;
- 2) adres nabywcy na terytorium kraju;
- 3) numer rachunku bankowego, na który ma zostać dokonany zwrot akcyzy.

2. Wniosek o zwrot akcyzy należy złożyć do naczelnika urzędu celnego właściwego ze względu na miejsce dokonania rozliczenia podatku akcyzowego z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego albo importu samochodu osobowego.

3. Do wniosku o zwrot akcyzy należy załączyć dokument potwierdzający prawo własności samochodu osobowego.

4. Wniosek o zwrot akcyzy wraz z załącznikami nie podlega opłacie skarbowej.

5. Jeżeli decyzja w sprawie wniosku o zwrot akcyzy nie została wydana w terminie 6 miesięcy od dnia jego złożenia od kwoty zwrotu akcyzy naliczane są odsetki za zwłokę, przysługujące od dnia złożenia tego wniosku, chyba że do opóźnienia przyczynił się nabywca na terytorium kraju.

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199 oraz z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 103, Nr 217, poz. 1590 i Nr 225, poz. 1635.

Art. 6. Nabywca na terytorium kraju może żądać wznowienia postępowania w sprawie zakończonej decyzją ostateczną dotyczącą podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub 2, w sprawie:

- 1) odmowy zwrotu nadpłaty;
- 2) zwrotu nadpłaty w kwocie mniejszej niż wartość wyrażona literą Z, określona w art. 3 ust. 1.

Art. 7. Podmioty, o których mowa w art. 2 ust. 1, mogą wystąpić o zwrot akcyzy w ciągu 5 lat od dnia wejścia ustawy w życie.

Art. 8. Do postępowania w sprawie zwrotu akcyzy, w zakresie nieuregulowanym ustawą, stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.²⁾).

Art. 9. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.³⁾) w art. 21 w ust. 1 dodaje się pkt 130 w brzmieniu:

“130) zwrot akcyzy ustalonej na podstawie art. 3 ustawy z dnia ... o zwrocie akcyzy zapłaconej z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego albo importu samochodu osobowego - w części, jaka uprzednio nie została zaliczona przez podatnika lub współmałżonka do kosztów uzyskania przychodów.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 29, poz. 257, z późn. zm.¹⁾) po art. 82 dodaje się art. 82a w brzmieniu:

„Art. 82a 1. Jeżeli wysokość podstawy opodatkowania w przypadku sprzedaży na terytorium kraju albo nabycia wewnątrzwspólnotowego samochodu osobowego, bez uzasadnionej przyczyny, znacznie odbiega od średniej wartości rynkowej tego samochodu osobowego organ podatkowy lub organ kontroli skarbowej określa podstawę opodatkowania w wysokości wartości rynkowej samochodu osobowego.

2. Średnią wartością rynkową samochodu osobowego jest wartość ustalana na podstawie obowiązującej na rynku krajowym, w dniu powstania obowiązku podatkowego, średniej ceny samochodu osobowego zarejestrowanego na terytorium kraju tej samej marki, modelu, rocznika, wyposażenia i o przybliżonym stanie technicznym, co nabyty na terytorium kraju lub nabyty wewnątrzwspólnotowo samochód osobowy.

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781 z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 46, poz. 328. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 107, poz. 723, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353 i 1354, Nr 217, poz. 1588, Nr 226, poz. 1657 i Nr 249, poz. 1824., z 2007 r. Nr 35, poz. 219

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, organ podatkowy lub organ kontroli skarbowej wzywa podatnika do zmiany wysokości podstawy opodatkowania lub wskazania przyczyn uzasadniających podanie jej wysokości w kwocie znacznie odbiegającej od średniej wartości rynkowej samochodu osobowego. W razie nieudzielenia odpowiedzi, niedokonania zmiany wysokości podstawy opodatkowania lub niewskazania przyczyn, które uzasadniają podanie jej wysokości znacznie odbiegającej od średniej wartości rynkowej, organ podatkowy lub organ kontroli skarbowej określi wysokość podstawy opodatkowania z uwzględnieniem opinii biegłego lub biegłych.

4. W przypadku, gdy wysokość podstawy opodatkowania ustalona w oparciu o opinię biegłego lub biegłych odbiega co najmniej o 33% od zadeklarowanej wartości samochodu osobowego, koszty opinii biegłego lub biegłych ponosi podatnik.

Art. 11. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, dotyczących stwierdzenia nadpłaty podatku akcyzowego zapłaconego z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego albo importu, stosuje się przepisy ustawy.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

.....
Akceptuję

Uzasadnienie

Projekt ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zapłaconego z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego albo importu samochodu osobowego, przewiduje możliwość zwrotu części podatku akcyzowego podmiotowi, który poniósł ciężar zapłaty akcyzy z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego albo importu, zwanemu „nabywcą wewnątrzwspólnotowym” albo „importerem” albo podmiotowi, który poniósł ciężar akcyzy w cenie nabycia tego samochodu na terytorium kraju, zwanemu „nabywcą na terytorium kraju”, jeżeli część akcyzy nie została zwrócona nabywcy wewnątrzwspólnotowemu albo importerowi. **Celem niniejszej ustawy jest wprowadzenie jednolitych zasad zwrotu części podatku akcyzowego zapłaconego od starszych niż dwuletnie, samochodów osobowych, nabytych w okresie od 1 maja 2004 r. do 30 listopada 2006 r., ww. podmiotom pod warunkiem, że osoba, której przysługuje zwrot jest właścicielem samochodu osobowego, którego zwrot dotyczy.**

Konieczność ustalenia jednolitych zasad zwrotu części podatku akcyzowego od samochodów, zapłaconego na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 29, poz. 257 z późn. zm.), z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego albo importu samochodu osobowego, wynika z ogłoszonego w dniu 18 stycznia 2007 r. orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-313/05 (Maciej Brzeziński/Dyrektor Izby Celnej w Warszawie), dotyczącej zgodności z prawem wspólnotowym polskich przepisów odnośnie opodatkowania samochodów osobowych podatkiem akcyzowym. W ww. orzeczeniu Trybunał uznał, że przepisy o podatku akcyzowym w dotychczasowym brzmieniu powodowały, iż samochody osobowe sprowadzone wewnątrzwspólnotowo po 1 maja 2004 r., mogły być wyżej opodatkowane podatkiem akcyzowym od sprzedawanych samochodów już zarejestrowanych w Polsce, co jest niezgodne z art. 90 WE.

Zastrzeżenia ETS do polskich przepisów o podatku akcyzowym od samochodów osobowych dotyczą jedynie kwestii ich zgodności z art. 90 TWE, który zgodnie z orzeczeniem w ww. sprawie, należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on podatkowi akcyzowemu w zakresie, w jakim kwota podatku nakładana na pojazdy używane, starsze niż dwuletnie, nabyte w państwie członkowskim innym niż Polska, która wprowadziła taki podatek, przewyższa rezydualną kwotę tego podatku zawartą w wartości rynkowej podobnych pojazdów, które zostały zarejestrowane wcześniej w Polsce.

ETS podkreślił, iż zwrotowi podlega jedynie kwota podatku akcyzowego przewyższająca kwotę odpowiadającą rezydualnemu podatkowi zawartemu w cenie krajowego, podobnego używanego samochodu. **Orzeczenie odnosi się do dyskryminujących stawek akcyzy, stosowanych w odniesieniu do samochodów osobowych nabytych wewnątrzwspólnotowo, starszych niż dwuletnie.**

Ponadto zgodnie z wyrokiem ETS, rozstrzygnięcie kwestii ewentualnej dyskryminacji w odniesieniu do każdego samochodu krajowego, należy do organów krajowych.

Zgodnie z wyrokiem Trybunału, kwota zwrotu powinna być obliczona poprzez porównanie kwoty podatku zapłaconego w przypadku nabycia wewnątrzwspólnotowego z kwotą podatku zawartą w cenie podobnego samochodu osobowego, który jest użytkowany na terenie kraju.

Zwrot przysługuje osobom fizycznym, osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej i tylko raz w odniesieniu do konkretnego samochodu (osoba, której przysługuje zwrot musi być właścicielem samochodu osobowego, którego zwrot dotyczy w momencie składania wniosku o zwrot). Istotą nadania ww.

kategoriom podmiotów uprawnienia do zwrotu części podatku akcyzowego jest dokonanie zwrotu akcyzy tylko osobom, które faktycznie poniosły ciężar zapłaconej akcyzy. W podobnej sprawie wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny, który w wyroku z dnia 6 marca 2002 r., sygn. Akt P.7/2000 stwierdził, że zwrot podatku powinien należeć się temu, kto wartość tę utracił. Zwrot przysługuje zatem osobie, która faktycznie poniosła ekonomiczny ciężar nienależnie zapłaconego podatku. W opinii TK uprawnionym do zwrotu nie jest osoba, która już otrzymała podatek wraz z zapłatą ceny samochodu dokonaną przez nabywcę, ale kolejny właściciel „konsument”, ponieważ to on zapłacił cenę wyższą niż by to uczynił, gdyby nie wliczono w nią podatku akcyzowego.

Projekt ustawy szczegółowo określa zasady zwrotu, z uwzględnieniem sposobu obliczenia części podatku akcyzowego podlegającego zwrotowi.

Kwota akcyzy do zwrotu stanowi różnicę kwoty akcyzy obliczonej zgodnie z zasadami obowiązującymi przed 1 grudnia 2006 r. (stawki zależne od wieku samochodu) oraz kwoty podatku akcyzowego obliczanego według stawki akcyzy - 13,6 % dla samochodów osobowych o pojemności silnika powyżej 2000 cm³ oraz 3,1% dla pozostałych (bez względu na wiek), z uwzględnieniem wartości rynkowej pojazdu. W odniesieniu do pojazdów używanych zarejestrowanych w Polsce jako nowe, stawka rezydualnego (krajowego) podatku akcyzowego zawartego w wartości takiego pojazdu pozostaje niezmienna.

Kwotę akcyzy podlegającą zwrotowi oblicza się według następującego wzoru:

$$Z = a - n$$

gdzie:

Z – oznacza kwotę akcyzy do zwrotu,

a – oznacza kwotę podatku akcyzowego zapłaconego z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego albo importu samochodu osobowego,

n – oznacza podatek akcyzowy zawarty w cenie samochodu osobowego zarejestrowanego na terytorium kraju, ustalany odpowiednio:

(1) - dla samochodów osobowych o pojemności skokowej silnika powyżej 2000 cm³, zgodnie ze wzorem:

$$n = (\text{wartość rynkowa samochodu} : 1,22 : 1,136) \times 0,136$$

(2) - dla pozostałych samochodów osobowych, zgodnie ze wzorem:

$$n = (\text{wartość rynkowa samochodu} : 1,22 : 1,031) \times 0,031$$

Proponowaną zasadę ilustruje poniższy przykład:

1. Obliczenie akcyzy zawartej w cenie samochodu, zarejestrowanego na terytorium kraju („n” ze wzoru przedstawionego w art. 3 ust. 1) – wariant dla samochodu o pojemności skokowej silnika poniżej 2000 cm³ (przykładowo średnia wartość rynkowa samochodu osobowego VW Golf 1,6 l z 1994 r. = 7 700,00 zł (wg np. publikatora Eurotax).

7 700,00 zł : 1,22 = 6 311,50 zł (średnia wartość rynkowa pomniejszona o VAT)

6 311,50 zł : 1,031 = 6 121,70 zł (średnia wartość rynkowa pomniejszona o VAT i akcyzę)

6 121,70 x 0,031 = 189,80 zł (akcyza, która jest zawarta w cenie samochodu zarejestrowanego na terytorium kraju).

2. Obliczenie wartości akcyzy zapłaconej przy nabyciu wewnątrzspółnotowym („a” ze wzoru przedstawionego w art. 3 ust. 1), przykładowo w przypadku, gdy:

- zadeklarowano wartość samochodu, od której akcyza zapłacona to kwota w wysokości np. 300,00 zł (wariant I)
oraz
- zadeklarowano wartość samochodu, od której akcyza zapłacona to kwota w wysokości np. 40,00 zł (wariant II)

3. Kwota akcyzy do zwrotu wynosi odpowiednio:

dla wariantu I, $Z = a - n = 300,00 \text{ zł} - 189,80 \text{ zł} = \mathbf{110,20 \text{ zł}}$

oraz

dla wariantu II, $Z = a - n = 40,00 \text{ zł} - 189,80 \text{ zł} = \mathbf{- 149,80 \text{ zł}}$ (zgodnie z art. 3 ust. 3 niniejszej ustawy, gdy „Z” jest liczbą ujemną, zwrot części podatku nie występuje).

Przyjęcie do obliczania kwoty akcyzy zawartej w wartości rynkowej podobnego samochodu krajowego wynika jasno z orzeczenia ETS. Orzeczenie wskazuje na konieczność porównania kwoty podatku akcyzowego zapłaconego od samochodu nabytego wewnątrzspółnotowo, z kwotą podatku akcyzowego zawartą w cenie podobnego samochodu zarejestrowanego na terytorium kraju. Samochodem podobnym będzie samochód tej samej marki, modelu, roku produkcji, o przybliżonym stanie technicznym, jak samochód nabyty wewnątrzspółnotowo od którego zapłacono podatek akcyzowy.

Obiektywnym sposobem umożliwiającym ustalenie ww. kwoty podatku akcyzowego jest **odniesienie się do średniej wartości rynkowej danego samochodu w określonym miesiącu** (a nie jednostkowa cena zakupu podobnego samochodu nabytego wewnątrzspółnotowo albo importowanego, którego dotyczy zwrot podatku). Dlatego też w przypadku samochodu nabytego wewnątrzspółnotowo albo importowanego, którego wartość mogła zostać obniżona z powodu złego stanu technicznego, przy obliczaniu akcyzy do zwrotu będzie brany pod uwagę również ten aspekt, tak aby uwzględnić wartość rynkową samochodu o takim samym stanie technicznym. W praktyce decyzja odnośnie sposobu ustalenia wartości rynkowej danego samochodu pozostawiona jest właściwym w tym zakresie organom podatkowym, które na potrzeby jej ustalenia mogą posłużyć się tabelarycznym zestawieniem średnich wartości rynkowych w określonym miesiącu (średnie ceny opublikowane w katalogach cen pojazdów lub wykazach cen), opinią biegłych, itp.

Zgodnie z regulacjami określonymi w projektowanej ustawie podmioty, o których mowa w art. 2, mają prawo do ubiegania się o zwrot akcyzy pod warunkiem, że:

- 1) w przypadku nabywcy wewnątrzspółnotowego lub importera w dniu złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty lub
- 2) w przypadku nabywcy na terytorium kraju w dniu złożenia wniosku o zwrot akcyzy, będą właścicielami przedmiotowego samochodu osobowego.

Projekt przewiduje, że w przypadku gdy organ podatkowy dokonał zwrotu podatku w odniesieniu do danego samochodu w kwocie niższej niż wynika to z obliczeń na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy, podmiot, będący obecnym właścicielem tego samochodu, może ubiegać się o zwrot części akcyzy, która nie została wcześniej zwrócona.

Projekt ustawy **nie wprowadza żadnego szczególnego trybu postępowania w sprawie zwrotu części podatku akcyzowego nabywcy wewnątrzspółnotowemu albo importerowi**. Nabywca wewnątrzspółnotowy albo importer w rozumieniu niniejszej ustawy będąc nadal właścicielem samochodu osobowego jest podmiotem, który faktycznie dokonał zapłaty akcyzy i poniósł jej ekonomiczny ciężar, gdyż nie zrekompensował sobie podatku akcyzowego w cenie jego sprzedaży. **Odnosnie ww. podmiotów będzie miał zastosowanie**

tryb postępowania przewidziany w Ordynacji podatkowej w kwestii nadpłaty. Przepisy Ordynacji podatkowej mają zastosowanie m.in. do sposobów postępowania w kwestii terminów, czy właściwości organów podatkowych. Przykładowo nabywca wewnątrzspółnotowy albo importer, który dokonał zapłaty podatku akcyzowego, w przypadku, gdy organ podatkowy nie wydał decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego, może wystąpić do organu podatkowego z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty.

Jeżeli nabywca wewnątrzspółnotowy albo importer już z takim wnioskiem wystąpił, a decyzją ostateczną organu podatkowego jest decyzja odmawiająca stwierdzenia nadpłaty lub decyzja ustanawiająca kwotę zwrotu w wysokości niższej niż przewiduje to ustawa, nabywca wewnątrzspółnotowy albo importer uprawniony jest do wystąpienia z wnioskiem o wznowienie postępowania. Uprawnienie to przysługuje również importerowi albo nabywcy wewnątrzspółnotowemu, wobec którego organ podatkowy wydał ostateczną decyzję określającą wysokość zobowiązania podatkowego. Projekt ustawy zakłada, iż nabywca wewnątrzspółnotowy albo importer, będzie uprawniony do wystąpienia z ww. wnioskami w terminie 5 lat od wejścia w życie niniejszej ustawy.

W odniesieniu do nabywcy na terytorium kraju projekt ustawy zakłada, iż wszczęcie postępowania o zwrot części akcyzy **nabywcy na terytorium kraju**, będzie odbywało się na wniosek tego nabywcy. Termin do wystąpienia z ww. wnioskiem będzie wynosił **5 lat od dnia wejścia w życie ustawy**, natomiast termin na rozpatrzenie wniosku to 6 miesięcy, a postępowanie toczyć się będzie zgodnie z zasadami dotyczącymi postępowania podatkowego uregulowanymi w Ordynacji podatkowej. Organem właściwym w tym postępowaniu jest naczelnik urzędu celnego właściwy ze względu na miejsce dokonania przez nabywcę wewnątrzspółnotowego albo importera rozliczenia podatku akcyzowego z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego albo importu samochodu osobowego. W posiadaniu tego organu bowiem znajduje się wymagana dokumentacja dotycząca nabycia wewnątrzspółnotowego albo importu danego samochodu osobowego, którego ma dotyczyć zwrot części podatku akcyzowego.

Projekt przewiduje, że nabywca na terytorium kraju może żądać wznowienia postępowania w sprawie zakończonej decyzją ostateczną dotyczącą importera lub nabywcy wewnątrzspółnotowego w sprawie odmowy zwrotu nadpłaty albo zwrotu nadpłaty w kwocie mniejszej niż wartość wyliczona na podstawie art. 3 ust. 1.

Należy zaznaczyć, iż zgodnie z zapisem art. 11 przepisy niniejszej ustawy stosuje się również do toczących się i nie zakończonych postępowań w sprawach stwierdzenia nadpłaty akcyzy zapłaconej z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego albo importu samochodu osobowego, wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Zatem, organ podatkowy w toczących się sprawach, powinien ocenić istnienie oraz wysokość nadpłaty zgodnie z zasadami niniejszej ustawy. Dotyczy to również przypadku, gdy został złożony wniosek dotyczy zwrotu całej kwoty akcyzy, a nie jej części.

Przedmiotowa ustawa **wprowadza zmiany do ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych** (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.) poprzez zwolnienie kwoty uzyskanego zwrotu akcyzy z podatku dochodowego od osób fizycznych, o ile kwota zapłaconej wcześniej akcyzy, która odpowiada kwocie tego zwrotu, nie została zaliczona przez podatnika lub współmałżonka do kosztów uzyskania przychodów. Możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów wydatku poniesionego z tytułu akcyzy od nabycia lub importu samochodu osobowego istnieje tylko w zakresie związanym z wykonywaniem działalności gospodarczej przez podatnika lub jego współmałżonka. Dodatkowo należy wskazać, że w sytuacji, gdy podatek akcyzowy został zaliczony przez

podatnika (w przypadku osób fizycznych także przez współmałżonka) w całości lub w części do kosztów uzyskania przychodów, również w postaci odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej samochodu, w której był zawarty – odpowiednio w tej części zwrot podatku akcyzowego będzie stanowił przychód podatnika.

Ponadto w art. 10 ustawa **wprowadza zmiany do ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym** (Dz. U. Nr 29, poz. 257, z późn. zm.) polegające na możliwości określenia podstawy opodatkowania przez organ podatkowy lub organ kontroli skarbowej w wysokości wartości rynkowej samochodu osobowego, zarejestrowanego na terytorium kraju, kiedy wysokość podstawy opodatkowania w przypadku sprzedaży na terytorium kraju albo nabycia wewnątrzwspólnotowego samochodu osobowego, bez uzasadnionej przyczyny, znacznie odbiega od wartości rynkowej tego samochodu. W takiej sytuacji organ podatkowy lub organ kontroli skarbowej wezwie podatnika do zmiany wysokości podstawy opodatkowania lub wskazania przyczyn uzasadniających podanie jej wysokości znacznie odbiegającej od wartości rynkowej samochodu osobowego. W razie nieudzielenia odpowiedzi, niedokonania zmiany wysokości podstawy opodatkowania lub niewskazania przyczyn, które uzasadniają podanie jej wysokości znacznie odbiegającej od wartości rynkowej, organ podatkowy określi wysokość podstawy opodatkowania z uwzględnieniem opinii biegłego lub biegłych. Jeżeli wysokość podstawy opodatkowania ustalona w ten sposób odbiega co najmniej o 33% od zadeklarowanej wartości samochodu osobowego, koszty opinii biegłego lub biegłych ponosi podatnik.

Proponowana w art. 10 projektu zmiana ustawy o podatku akcyzowym polegająca na dodaniu art. 82a skutkować powinna urealnieniem poprzez odniesienie do cen rynkowych deklarowanych wartości samochodów osobowych sprowadzanych z innych państw członkowskich lub sprzedawanych w kraju. Zmiana przyczyni się do likwidacji patologii w postaci zaniżania deklarowanych kwot wartości samochodów używanych sprowadzanych lub sprzedawanych w kraju po wejściu niniejszej ustawy w życie. Rozwiązanie to nie będzie stanowiło bariery ochronnej dla polskiego rynku, a jedynie narzędzie urealnijące kwoty deklarowanych wartości samochodów osobowych.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Ocena skutków regulacji

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny.

Wprowadzenie ustawy o zwrocie akcyzy zapłaconej z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego albo importu samochodu osobowego, **daje podmiotom określonym w art. 2 projektu ustawy, prawo do zwrotu części uiszczanego podatku akcyzowego od samochodów osobowych nabytych wewnątrzwspólnotowo albo importowanych w okresie od 1 maja 2004 r. do 30 listopada 2006 r.**

Podmioty, o których mowa w art. 2 projektu ustawy, uprawnione są do wystąpienia z wnioskiem o zwrot akcyzy w ciągu 5 lat od wejścia ustawy w życie.

Organem podatkowym właściwym w sprawie zwrotu części akcyzy nabywcy na terytorium kraju jest naczelnik urzędu celnego właściwy ze względu na miejsce dokonania rozliczenia podatku akcyzowego z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego albo importu samochodu osobowego. Na organie rozpatrującym wnioski ciąży nie tylko obowiązek rozpatrzenia pod względem zgodności z Ordynacją podatkową, ale dodatkowo zadania wynikające z konieczności weryfikacji prawidłowości ustalenia rynkowej ceny konkretnego samochodu osobowego, którego dotyczy wniosek. Należy oczekiwać

zwiększenia ilości obowiązków pracowników urzędów celnych związanych z wprowadzeniem niniejszej ustawy.

2. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie przepisów niniejszej ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

3. Wpływ na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Wejście w życie przepisów niniejszej ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

4. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu państwa.

Wejście ustawy w życie spowoduje uszczuplenie dochodów.

Wskazanie dokładnej kwoty zmniejszenia dochodów jest utrudnione ze względu na fakt, że:

1. Większość kwot deklarowanych wartości samochodów osobowych w deklaracjach AKC-U, związanych z nabyciem wewnątrzspółnotowym, nie odpowiadała wartości rynkowej tych samochodów.
2. Trudna do oszacowania jest ilość osób skłonnych ubiegać się o zwrot części akcyzy, szczególnie jeśli kwoty zwrotu będą niewielkie, w związku z odniesieniem do wartości rynkowej przy obliczaniu tych zwrotów.
3. Zgodnie z projektem ustawy, szacowanie wartości rynkowej samochodów pozostaje indywidualną kwestią każdego naczelnika urzędu celnego.
4. Zły stan techniczny pojazdów mógł powodować, że ich wartość rynkowa mogła zostać obniżona, czego efektem była niższa kwota podstawy opodatkowania wskazana w deklaracji.

Przy szacowaniu spodziewanych skutków budżetowych brano pod uwagę:

1. Porównanie średnich kwot zapłaconej akcyzy w okresie od 1 maja 2004 r. do 30 listopada 2006 r., z kwotą akcyzy obliczoną zgodnie z wyrokiem ETS tj. 13,6% dla samochodów o pojemności skokowej silnika powyżej 2000 cm³ i 3,1% dla pozostałych średniej wartości rynkowej (np. wg. Eurotax) samochodów:
  - 1) VW Golf 1,6 CL (model II, III i IV) w latach 1990-2003;
  - 2) Audi A4 2,8 (model B5) i Audi A4 3,0 (model 8E) w latach 1995-2003.
2. Powyższe zestawienie pozwala na objęcie uśrednionym szacunkiem około 88% samochodów, od których przysługiwał będzie zwrot, o ile zapłacona kwota podatku akcyzowego z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego będzie przekraczać kwotę akcyzy obliczoną na podstawie średniej wartości rynkowej z uwzględnieniem stanu technicznego pojazdu (ok. 2 mln sztuk samochodów z ok. 2,291 mln sztuk samochodów, którym będzie przysługiwał zwrot).
3. Ze względu na fakt, że import samochodów osobowych (nowych i używanych) w okresie od 1 maja 2004 r. do 30 listopada 2006 r. stanowił około 45 tys. sztuk samochodów osobowych, a w związku z tym stanowił ok. 2% ilości używanych, sprowadzonych z UE, samochodów osobowych, kwoty związane ze zwrotem podatku akcyzowego z tytułu importu zostały w poniższym szacunku pominięte.

Mając powyższe na uwadze szacuje się, że całościowa kwota zwrotu części podatku akcyzowego wyniesie około 580 mln zł.

W związku z wprowadzeniem zmian w ustawie o podatku akcyzowym dotyczących weryfikacji podstawy opodatkowania w przypadku samochodów nabywanych

wewnątrzspółnotowo lub sprzedawanych w kraju po wejściu przedmiotowej ustawy w życie można spodziewać się zmniejszenia napływu używanych samochodów z krajów UE do Polski. Jednakże ze względu na wielość czynników mających wpływ na ten fakt, szacunek wpływu proponowanego narzędzia na ilość sprowadzanych samochodów jest niemożliwy do przeprowadzenia.

5. Wpływ na sytuację i rozwój regionów.

Wejście w życie przepisów niniejszej ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

Niniejszy projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.